

Mentorstvo pripravniku

Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita

Nikolina Mandić, OŠ „Mladost” Osijek

Sadržaj

1. Pripravnički staž
2. Obaveze mentora
3. Iskustvo mentora
4. Opažanje nastave i potrebni obrasci

1. Pripravnički staž

- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
- Pravilnik o polaganju stručnog ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom školstvu i nastavnika u srednjem školstvu
- Poslovnik o radu komisije za stažiranje i komisije za polaganje stručnog ispita

Procedura

- odabir iskusnog sustručnjaka-mentora
- imenovanje povjerenstva za stažiranje
- sačinjavanje programa stažiranja
- prijava stažiranja na tiskanici si-1 Agenciji za odgoj i obrazovanje zajedno s programom stažiranja
- kontinuirano praćenje i vrednovanje napredovanja pripravnika
- pružanje stalne pomoći te vođenje odgovarajuće evidencije
- upućivanje pripravnika na stručne skupove poglavito one namijenjene pripravnicima

Članovi povjerenstva

RAVNATELJ

STRUČNI
SURADNIK

MENTOR

Obaveze povjerenstva (čl. 11.)

- mentorova nazočnost na nastavnim satima pripravnika: 10 sati
- nazočnost povjerenstva za stažiranje: najmanje 2 puta po 2 sata
- ostali članovi povjerenstva pružaju pomoć: 5 sati i nazočni nastavnim satima pripravnika 2 puta po 2 sata
- svaki član povjerenstva vodi evidenciju o ostvarivanju programa pripravničkog staža i na kraju sastavljaju izvješće povjerenstva o rezultatima stažiranja (SI-2)

Tko je mentor

- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi

Članak 6.

Mentor pripravniku je učitelj iste struke koju ima pripravnik, s položenim stručnim ispitom ili je oslobođen polaganja stručnog ispita. Ako mentora ili stručnog suradnika nije moguće imenovati u školi u kojoj pripravnik stažira, on se imenuje iz druge škole.

Tko je mentor

- sustručnjak
- suradnik
- savjetnik
- pomoćnik
- motivator
- osoba od povjerenja
- kritički prijatelj

2. Obaveze mentora

- Upoznati pripravnika s važećim zakonima i podzakonskim aktima
 - Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
 - Zakon o radu
 - Pravilnik o polaganju stručnog ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom školstvu i nastavnika u srednjem školstvu
 - Poslovnik o radu komisije za stažiranje i komisije za polaganje stručnog ispita

Obaveze mentora (čl. 10.)

- pripravnikova nazočnost na nastavnim satima mentora (30 sati)
- mentorova nazočnost na nastavnim satima pripravnika (10 sati)
- pripravnici volonteri – nazočnost od 2 sata tjedno na satima mentora (70 sati) i samostalno održavanje 35 sati uz prisustvo mentora
- hospitiranje treba obuhvatiti sve oblike rada s učenicima ravnomjerno raspoređene tijekom stažiranja

Zašto je potreban mentor

- pridonosi osamostaljivanju pripravnika
- potiče pripravnika na stalno unapređivanje svoje uloge u odgoju i obrazovanju te na promišljanje o svojim metodičkim kompetencijama
- olakšava prelazak s fakulteta na posao
- povećava suradnju među učiteljima

3. Iskustvo mentora

- promišljanje o vlastitom iskustvu kao pripravnik
- priznanje i nova uloga
- potiče na kritičko promišljanje vlastitog rada i samovrjednovanje
- omogućuje rast u oba smjera

Kako mentor može pomoći pripravniku

- razvijati sposobnost pripravnika za uspješno rješavanje problema u razrednom odjelu
- motivirati pripravnika za cjeloživotno učenje koje je nužno za profesionalni rast
- pomoći pripravniku modernizirati nastavu i prilagoditi ju interesima i sposobnostima učenika
- poticati pripravnika na samovrjednovanje postignuća i osobnog razvoja te postizanje vlastitih profesionalnih ciljeva
- usmjeriti pripravnika na nove profesionalne uloge učitelja (akcijski istraživač ili kritički prijatelj)

Kako mentor može pomoći pripravniku

- istaknuti važnost kvalitetne komunikacije
- razvijati empatiju, senzibilnost i aktivno slušanje
- razmjenjivati materijale i ideje
- upoznavanje pripravnika s mogućnostima za učitelje i nastavnike (edukacije, projekti, izvannastavne aktivnosti)
- pokazati primjere integracija i korelacija
- pokazati primjere pisanih provjera

Nastava mentora

- pokazati nastavu različitih tipova nastavnog sata
- koristiti suvremene metode i oblike rada
- primjenjivati aktualizaciju
- integracije/korelacije
- ne raditi „predstavu” od nastave

Na što obratiti pozornost u nastavi

- posebnosti u razrednom odjelu
- učenici s poteškoćama i daroviti učenici
- nepredviđene situacije
- korištenje IKT-a u nastavi
- pravopis i korištenje nastavnih sredstava i pomagala
- priprema i nastavni materijali
- aktualizacija
- nastavne metode i oblici rada

Dnevnik stažiranja

- plan stažiranja
- pripreme s nastavnih sati mentora i pripravnika
- potvrde sa stručnih usavršavanja
- potvrde vezane uz sudjelovanje i provedbu natjecanja ili aktivnosti u školi
- bilješke o pročitanoj literaturi

4. Opažanje nastave i potrebni obrasci

- razredno ozračje
- strukturiranje nastavnog sata
- uključenost i motiviranost učenika
- individualizacija/diferencijacija poučavanja
- poučavanje metakognitivnih vještina i strategija učenja
- povratne informacije i formativno vrednovanje učenja

OBRAZAC ZA SAMOVREDNOVANJE NASTAVNOG PROCESA

Učitelj:		Predmet:		
Razredni odjel:		Datum opažanja/sat:		
Nastavna jedinica/tema				
Radno ozračje	0	+/-	+	
Prema učenicima sam se odnosila s poštovanjem i prihvatanjem				
U razredu je vladalo pozitivno radno ozračje				
Pohvaljivao/la sam trud učenika i njihova postignuća				
Spremno sam odgovarao/la na pitanja učenika				
Učenici su poštovali pravila ponašanja na satu				
Učinkovito sam reagirao/la na neprihvatljiva ponašanja učenika (pokušaje ometanja nastave i sl.)				
Strukturiranje nastavnog sata				
Na početku sata jasno sam iznio/la temu nastavnog sata				
Jasno sam naveo/la ciljeve nastavnog sata (<i>ishode učenja</i>)				
Davao/la sam jasne upute i postavljao/la jasna pitanja				
Objašnjavao/la sam postupno, s logičnim prijelazima od jednostavnijeg ka složenijim sadržajima				
Na satu su se izmjenjivale različite svrhovite aktivnosti				
Upućivao/la sam učenike na ključne pojmove, odnosno na glavne sadržaje koje učenici trebaju naučiti				
Na kraju sata ukratko sam sažeo/la ono što se radilo na satu				
Nastavni sat je bio dobro strukturiran i dobro pripremljen				
Uključenost i motiviranost učenika				
Učenici su bili aktivno uključeni u rad				
Učenici su međusobno surađivali				
Učenici su slobodno iznosili svoje ideje, postavljali pitanja ili tražili pojašnjenja				

Individualizacija/diferencijacija poučavanja			
Učenicima različitih sposobnosti ili interesa davao/la sam zadatke različite težine			
Nekim učenicima sam davao/la dodatne upute i objašnjenja ili dodatno vrijeme za rad			
Učenicima sam davao/la dovoljno vremena da odgovore na pitanja koja sam im postavljao/la			
Pazila sam da osiguram podjednaku uključenosti svih učenika (i tihih i dominantnih)			
Poučavanje metakognitivnih vještina i strategija učenja			
Stavljao/la sam naglasak na razumijevanje, a ne samo na zapamćivanje pojmova			
Poučavao/la sam učenike o tome kako pristupiti učenju, rješavanju određenih zadataka ili vježbanju			
Poticala sam učenike da prate i provjeravaju svoje uratke (npr. da uočavaju i ispravljaju pogreške, provjeravaju rješenje do kojega su došli)			
Od učenika sam tražio/la da prate i procijenjuju vlastiti rad i napredovanje			
Nastavne sam sadržaje povezivao/la s primjerima iz svakodnevnog života i prijašnjim znanjima i iskustvima učenika			
Učenike sam poticala na povezivanje sadržaja različitih predmeta			
Povratne informacije i formativno vrednovanje učenja			
Postavljao/la sam pitanja kojima sam provjeravao/la razumijevanje učenika			
Učenicima sam pružao/la konkretne povratne informacije o njihovom radu			
Pravovremeno sam objašnjavao/la zašto je neki odgovor ispravan ili neispravan			
Na konkretnim sam primjerima objašnjavao/la svoje kriterije vrednovanja rada i postignuća učenika			
Imala sam pripremljena pitanja/zadatke kojima sam provjeravala razumijevanje i postignuća učenika na satu			

OSNOVNA ŠKOLA MLADOST, SJENJAK 7, 31 000 OSIJEK
ŠK. GOD. 2015./2016.

EVIDENCIJSKA LISTA OSTVARIVANJA PROGRAMA PRIPRAVNIČKOG STAŽA

hospitalizacije pripravnika na nastavi mentora – nazočnost mentora nastavi pripravnika – uvid pedagoga i ravnatelja - uvid povjerenstva

PRIPRAVNIK/-CA:

Redni broj	Nadnevak	Razredni odjel	Rbr. sata	Nastavna jedinica – tip sata	Nastavi nazočan
7.	12.5.2016.	5.	.	Prirodna bogatstva (obrađa)	Mentor Nikolina Mandić
8.	13.5.2015.	5.a	.	Izvori energije (obrađa)	Mentor Nikolina Mandić
9.	17.5.2016.	8.	.	Poljoprivreda i šumarstvo, prirodna i kulturna baština nizinske Hrvatske (ponavljanje)	Mentor Nikolina Mandić
10.	17.5.2016.	6.	.	Australija - Prirodno-geografska obilježja Australije (obrađa)	Mentor Nikolina Mandić

- Pripravnik 30 sati nazočan kod mentora
- Mentor 10 sati kod pripravnika
- Pedagog 2 x 2 sata kod pripravnika
- Povjerenstvo 2 x 2 sata kod pripravnika

POTPIS PRIPRAVNIKA:

POTPIS MENTORA:|

EVIDENCIJSKA LISTA OSTVARIVANJA PROGRAMA PRIPRAVNIČKOG STAŽA

hospitacije pripravnika na nastavi mentora – nazočnost mentora nastavi pripravnika – uvid pedagoga i ravnatelja - uvid povjerenstva

PRIPRAVNIK/-CA:

Redni broj	Nadnevak	Razredni odjel	Rbr. sata	Nastavna jedinica – tip sata	Nastavi nazočan
21.	21.4.2016.	6.a	.	Geografska obilježja Argentine i Čilea (obrada)	pripravnik
22.	21.4.2016.	8.b	.	Primorska i Gorska Hrvatska (ponavljanje)	pripravnik
23.	12.5.2016.	5.a	.	Prirodna bogatstva (obrada)	pripravnik
24.	13.5. 2016.	5.a	.	Izvori energije (obrada)	pripravnik
25.	13.5.2016.	5.c	.	Izvori energije (obrada)	pripravnik
26.	17.5.2016.	8.b	.	Poljoprivreda i šumarstvo, prirodna i kulturna baština nizinske Hrvatske (ponavljanje)	pripravnik
27.	17.5.2016.	6.a	.	Prirodno-geografska obilježja Australije (obrada)	pripravnik
28.	19.5.2016.	6.b	.	Stanovništvo, gospodarstvo i gradovi Australije (obrada)	pripravnik
29.	20.5.2016.	5.a	.	Očuvanje okoliša (obrada)	pripravnik
30.	24.5.2016.	8.a	.	Naselja nizinske Hrvatske (obrada)	pripravnik

- Pripravnik 30 sati nazočan kod mentora
- Mentor 10 sati kod pripravnika
- Pedagog 2 x 2 sata kod pripravnika
- Povjerenstvo 2 x 2 sata kod pripravnika

Na temelju članka 12. i 14. Pravilnika o polaganju stručnih ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom školstvu i nastavnika u srednjem školstvu (»Narodne novine«, br. /03.) podnosimo

IZVJEŠĆE

o rezultatima stažiranja za pripravnika

I. OPĆI PODACI

1. Kraći prikaz radnog odnosa (ili volontiranja) tijekom kojeg je obavljeno stažiranje (početak, mogući prekidi i razlozi prekida stažiranja, škole u kojima je obavljeno stažiranje i dr.)
2. Podaci o komisiji za pružanje stručne pomoći i praćenje ostvarivanja programa stažiranja i o njezinu radu (sastav, obavljani uvidi, problemi, ocjena rada komisije i dr.)

II. ŠKOLSKI PROPISI I PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA

1. Kako je ostvaren opći dio programa stažiranja (poznavanje USTAVA Republike Hrvatske, Zakona o osnovnom i srednjem školstvu, školskih propisa, poznavanje obveza i prava učitelja i stručnih suradnika i dr.)
2. Poznavanje i primjena pedagoške dokumentacije u školskoj praksi (pravodobnost, funkcionalnost, urednost, vođenje dnevnika stažiranja i dr.)

III. OPĆI PEDAGOŠKI POSLOVI

1. Rad s učenicima (vođenje razrednog odjela te uspješnost i načini komuniciranja s učenicima)
2. Suradnja s roditeljima (uspješnost i načini suradnje te pripremanje i vođenje pojedinačnih i skupnih susreta s roditeljima – roditeljskih sastanaka)
3. Sudjelovanje u radu učiteljskog, odnosno nastavničkog vijeća, razrednog vijeća, školskih i izvanškolskih stručnih skupova (radionica, seminara, savjetovanja i sl., praćenje pedagoške literature, objavljeni radovi, konzultacije i dr.)
4. Skrb o kulturi pripravnikova usmenog i pismenog izražavanja (ako je pripravniku bila potrebna dopunska stručna pomoć, kako je i koliko je uspješno ostvarena)
5. Posebni pedagoški poslovi stručnog suradnika (praćenje ostvarivanja nastavnih planova i programa, praćenje uspješnosti učenika u nastavi i izvannastavnim aktivnostima, suradnja s učiteljima i ravnateljem škole, izvanškolska suradnja i dr.).
6. Posebni poslovi odgojitelja učeničkog doma (pojedinačni i skupni odgojni rad s učenicima i roditeljima, suradnja sa školama i poslodavcima, izvođenje slobodnih aktivnosti učenika).
7. Posebni poslovi suradnika u nastavi (suradnja s predmetnim nastavnicima strukovne nastave i strukovnim učiteljima, vođenje tehničko-tehnološke i metodičke dokumentacije).

IV. STRUČNO-METODIČKI POSLOVI

1. Način i uspješnost uvođenja pripravnika u rad, zalaganje, primjena didaktičko-metodičkih i pedagoško-psiholoških znanja u nastavnom procesu, broj sati hospitiranja na nastavi mentora, broj i ocjena uspješnosti samostalno održanih nastavnih sati u nazočnosti mentora, komisije, rad s darovitim učeni-cima i pomoć onima koji teže svladavaju nastavno gradivo i dr.).
2. Izvođenje izvannastavnih aktivnosti (područje rada, družine, klubovi, uspješnosti i dr.)

V. ZAKLJUČNA OCJENA O PRIPREMLJENOSTI PRIPRAVNIKA ZA SAMOSTALNO IZVOĐENJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA TE POLAGANJE STRUČNOG ISPITA

Hvala na pozornosti!

